

Zmení sa Matica slovenská na Maticu slovanskú?

Matica slovenská je zákonom ustanovená verejnoprávna inštitúcia so sídlom v Martine (zák. č. 68/1997Z.z. zo dňa 13. 2. 1997). Úlohy Matice slovenskej sú definované v zákone nasledovným spôsobom:

Úlohy Matice slovenskej

Úlohy zverené Matici slovenskej štátom sú najmä

- a) upevňovať slovenské vlastenectvo,
- b) prehlbovať vzťah občanov k slovenskej štátnosti,
- c) robiť základný slovakistický výskum,
- d) podieľať sa na rozvoji miestnej a regionálnej kultúry,
- e) pôsobiť najmä na mládež v duchu národných, mravných a demokratických hodnôt,
- f) zvyšovať národné povedomie Slovákov na jazykovo zmiešaných územiach Slovenskej republiky,
- g) posilňovať vzťahy kultúr občanov hlásiacich sa k národnostným menšinám a etnickým skupinám na území Slovenskej republiky so slovenskou národnou kultúrou,
- h) združovať tvorcov a priaznivcov slovenskej kultúry a vedy vo svete,
- i) podporovať propagáciu Slovenskej republiky aj vlastnými informačnými a kultúrnymi strediskami utvorenými v zahraničí,
- j) rozvíjať styky s európskymi a svetovými organizáciami pre otázky kultúry, národnej identity, duchovného života a ochrany všeľudských hodnôt,
- k) zakladať doma i v zahraničí nadácie a fondy na podporu národného a kultúrneho života Slovákov a na oceňovanie najvýznamnejších tvorcov z vymedzených oblastí tvorivej činnosti,
- l) spolupracovať so štátnymi orgánmi a s orgánmi územnej samosprávy pri rozvoji kultúry a spoločenského života,
- m) vydávať pôvodnú slovenskú umeleckú tvorbu, vedecké diela a publicistiku,
- n) spolupracovať pri tvorbe učebníc a učebných textov niektorých predmetov spoločenských vied pre základné školy a stredné školy na základe poverenia Ministerstva školstva Slovenskej republiky.

Ustanovizne vykonávajúce úlohy zverené Matici slovenskej štátom

Matica slovenská spolupracuje a spolupôsobí pri plnení úloh štátu v oblasti kultúry a vedy. Tieto úlohy plnia najmä tieto jej ustanovizne:

- a) Slovenský literárny ústav a Slovenský historický ústav,
- b) Stredisko národnostných vzťahov Matice slovenskej,
- c) Krajanské múzeum Matice slovenskej,
- d) informačné a kultúrne strediská Matice slovenskej v zahraničí,
- e) oblastné strediská Matice slovenskej.

Personálne obsadenie pracovísk

Slovenský literárny ústav – **2 zamestnanci**

Slovenský historický ústav – **3 zamestnanci**

Stredisko národnostných vzťahov – **2 zamestnanci**

Krajanské múzeum – **1 zamestnanec**

Informačné a kultúrne strediská Matice slovenskej v zahraničí – **neexistujú!**

Oblasťné strediská Matice slovenskej (domy MS) – **trafiky pre členov Mladej Matice**, obsadené zväčša jedným zamestnancom, ktorý popri tom môže mať aj iné pracovné úväzky, podnikat' a pod.

Za takéhoto personálneho obsadenia matičných ústavov Matica slovenská nie je schopná plniť funkciu verejnoprávnej inštitúcie a ani úlohy vyplývajúce jej zo zákona NR SR o Matici slovenskej.

V súčasnosti sa v Matici slovenskej v tichosti pripravuje o novelizácia Stanov Matice slovenskej a to mimo dohľadu tak členskej základne, ako aj verejnosti. Evidentné je, že navrhované zásahy do Stanov MS idú nad rámec zákona NR SR o Matici slovenskej a sledujú cieľ: v maximálnej miere potlačiť funkciu Matice slovenskej ako inštitúcie, ako vedeckej a kultúrnej ustanovizne a dominantne posilniť vplyv spolkovej časti, ktorá totálne ovláda výbor MS a diktuje svoju vôľu celej Matici. Ešte aj tí 2-3 intelektuáli, ktorí sú v súčasnom výbore MS sú na prekážku a aby sa ich zbavili, tak gešperovci presadzujú v novelizovaných stanovách radikálne zníženie počtu členov výboru. Zámerom je totálne ovládnuť finančné zdroje Matice slovenskej a podľa vlastnej ľubovôle nakladať s matičným majetkom. Matica slovenská sa má po prijatí nových stanov zmeniť na spolok financovaný štátom. Predseda dozorného výboru MS mlčí, ak si chce naďalej udržať svoje dobre platené miesto.

Keďže vedenie Matice slovenskej, okrem otrepaných fráz, nebolo doposiaľ schopné predložiť verejnosti zmysluplný program, hľadá akýsi náhradný program, len aby si mohlo nárokovať na financie zo štátneho rozpočtu. Prvý pokus o nové definovanie úloh a smerovania Matice slovenskej pripravili členovia Mladej Matice v publikovaných tézach Súčasnú ideovú poslanie Matice slovenskej. V zásadnom rozpore s doterajšími úlohami Matice slovenskej, ako verejnoprávnej inštitúcie, zakotvenými v zákone NR SR o Matici slovenskej, definovali nielen úlohy, ale aj smerovanie Matice slovenskej: „**Matica slovenská má poslanie obroditiť slovenskú – slovanskú kresťanskú civilizáciu.**“ A toto má byť nový, moderný program Matice slovenskej pre 21. storočie, na ktorom pracovali takmer desať rokov! Po kritike tohto ideologického paškvilu na webovej stránke obrodená Matica vedenie MS vyhodilo túto pasáž a upravilo text.

http://www.obrodenamatica.sk/doc/om_ai_233.pdf .

Pomätenci z Mladej Matice sa však nevzdali svojich chorých vízií o svetobornom poslaní Matice slovenskej. V dňoch 5. – 6. júna 2019 sa konal v Martine kongres matíc a inštitúcií slovanských národov. V záverečnom komuniké sa opäť prihlásili k slovanskej civilizačnej misii, z čoho pre Maticu vyplývajú úlohy:

1. propagovať a šíriť tradičné konzervatívne hodnoty, predovšetkým kresťanstvo a vlasťenectvo,
2. zachovávať cyrilo-metodskú tradíciu,
3. napomáhať etablovanie všeslovenskej i národnej identity a historického povedomia.

Keby táto primitívna prostoduchosť nebola na zaplakanie, tak by sa človek nad tým zasmial a pobavil. Vedenie MS si však neuvedomuje, že spájanie Matice slovenskej s akoukoľvek ideológiou, či náboženstvom, je v rozpore nielen s matičnou tradíciou, ale aj

zákonom NR SR o Matici slovenskej, ako verejnoprávnej inštitúcie. Predstavme si situáciu, že by slovenská televízia a rozhlas, ako verejnoprávna inštitúcia, sa rozhodla ignorovať príslušný zákon o RTVS, odmietla nadstraníckosť a podľa ľubovôle zmenila obsah vysielania. Verejne by sa deklarovali ako „konzervatívna“ inštitúcia s tým, že jej hlavnou úlohou je propagovať a šíriť kresťanstvo a všeslovanskú ideológiu, ako to urobila verejnoprávna Matica slovenská! Viem si veľmi živo predstaviť, čo by to vyvolalo na slovenskej politickej scéne. Pani ministerka kultúry však mlčí, má iné problémy. Zdá sa, že ju vôbec nezaujíma, že vedenie MS je nielenže neschopné plniť úlohy, ktoré Matici zveril štát, ale navyše tento zákon otvorene ignoruje a porušuje. Pani ministerku nezaujíma, ako Matica slovenská nakladá s financiami daňových poplatníkov, či si plní úlohy, ktorými ju poveril štát.

Matica slovenská, ovládaná polovzdelanými analfabetmi, prestáva plniť integračnú funkciu, prestáva byť „jednotou milovníkov národa a života slovenského“. V Slovenskej republike by mala plniť integračnú funkciu nielen na národnom, ale aj na občianskom princípe. Občanmi SR sú okrem Slovákov aj občania maďarskej, nemeckej, rusínskej, ukrajinskej, či českej a moravskej národnosti. V rozpore s týmto demokratickým princípom vedenie Matice deklaruje, že matičným poslaním je slovanská civilizačná misia. A navyše, títo pomätenci, blúznia o vytvorení všeslovanskej národnej identity a vzniku slovanského národa. A na toto potrebujeme v súčasnosti Maticu slovenskú financovanú z peňazí daňových poplatníkov!?

Vedenie MS, v rozpore so zákonom NR SR o MS ako o verejnoprávnej inštitúcii, deklaruje Maticu slovenskú ako ideologické pracovisko šíriace vo svete panslavizmus. Takýmto spôsobom bola Matica slovenská naviazaná na ideológiu len v období komunizmu. Podstatné na celom komuniké je však skutočnosť, že **členovia takzvanej Mladej Matice verejne deklarujú zmenu Matice slovenskej na Maticu slovanskú**, šíriacu ideológiu panslavizmu, o obsahu ktorej nemajú ani tušenie.

Ako sa uvádza v komuniké:

„Za týmto účelom vznikne pracovná skupina pod názvom Informačný výbor slovanských matíc s cieľom založiť internetový spravodaj. Rovnako je potrebné zriadiť rubriku Slovanstvo v časopisoch a v jednotlivých matičných hnutiach s perspektívou konštituovania slovanských odborov i edícií slovanských knižníc na podporu šírenia diel slovanských autorov. V mediálnej oblasti je nutné etablovať sa pravidelnými kultúrnymi reláciami v masovokomunikačných prostriedkoch, najmä televízii a rozhlase“. **To, že neexistujú informačné a kultúrne strediská Matice slovenskej v zahraničí, tak, ako to Matici ukladá zákon, to vedenie MS nezaujíma.** Gešperovci sa rozhodli prioritne pomáhať „Slovanom“ a nie zahraničným Slovákom.

„Osobitná pozornosť sa musí venovať oblasti školstva a pedagogiky, so sústredením sa na výchovu slovanskej mládeže, pričom treba kriticky prehodnotiť implementované západné výchovnovzdelávacie systémy a predovšetkým kreatívne nadviazať a rozvíjať vlastné pedagogické a školské tradície, historicky determinované načrtnutou líniou civilizačnej misie slovanských národov“. Toto skutočne nepotrebuje žiaden komentár.

V tejto súvislosti vyvstáva otázka, **kto bude v súčasnosti plniť úlohy, ktoré zo zákona štát zveril Matici slovenskej?** Pomätenci z Mladej Matice objavili Slovanov a chcú sa venovať Slovanom na celom svete!!! Sú presvedčení, že štát ich bude naďalej výdatne financovať, tak ako doposiaľ. Prítom **ani jedna – jediná úloha, ktorú si v publikovanom komuniké vytýčilo vedenie MS nie je v súlade so zákonom NR SR o Matici slovenskej a nie je ani v súlade so štátnou doktrínou Slovenskej republiky.**

Sú len dve možnosti:

1. **novelizovať zákon NR SR č. 68/1997 Z.z. o Matici slovenskej a zrušiť inštitúciu platených volených funkcionárov MS**, ktorí sa zmocnili inštitúcie. Kastu platených volených funkcionárov zaviedol bývalý predseda MS Jozef Markuš, nikdy predtým v Matici slovenskej neexistovala. Legislatívnu zmenou treba zobrať Maticu slovenskú z rúk platených volených funkcionárom a dať ju matičiarom, aby slúžila slovenskému národu.
2. **prijat' nový moderný zákon NR SR o Matici slovenskej ako verejnoprávnej inštitúcii**, ktorý by znemožnil, aby so štátnymi prostriedkami bolo nakladané v rozpore so zákonom a poslaním Matice slovenskej a to či už na ideologické, alebo politické ciele.

Záverečné komuniké, publikované na webovej stránke Matice slovenskej, je anonymné, nenachádzajú sa pod ním žiadne podpisy. Je to aj pochopiteľné! Nieкто so zdravým rozumom by sa pod toto podpísal.

<http://matica.sk/4-kongres-matic-a-institucii-slovanskych-narodov-zaverecne-komunike/>

Človek skutočne až žasne, kam nedoukovia z Mladej Matice tlačia Maticu slovenskú. Keďže nie sú schopní plniť úlohy vyplývajúce Matici slovenskej so zákona NR SR o MS a vypracovať moderný program pre Maticu slovenskú, chytajú sa všetkého, čím by mohli navonok zaujať. Vo svojej obmedzenosti nechápu, ako škodia Matici slovenskej. Aby poslaním a hlavnou úlohou Matice slovenskej bola propagácia a šírenie kresťanstva medzi slovanskými národmi, to doposiaľ ešte nikomu nenapadlo! Keďže slovanské národy sú už tisíc rokov kresťanské, pravdepodobne sa budú títo pomätenci snažiť pod firmou tzv. Matice slovenskej rozširovať pravoslávie medzi slovanskými národmi, ako to už naznačovali v tézach Súčasné ideové poslanie Matice slovenskej. Gešper a spol. sa určite zapíšu do dejín Matice slovenskej, na ktoré sotva budeme hrdí.

Vlado D.

Záverečné komuniké 4. kongresu matíc a inštitúcií slovanských národov

My, účastníci 4. kongresu matic a inštitúcií slovanských národov, ktorý sa konal na podnet Matice slovenskej 5. a 6. júna 2019 v Martine pri príležitosti 100. výročia jej oživotvorenia, ako legitímni zástupcovia sme sa uzniesli na tomto komuniké:

V prebiehajúcich procesoch globalizácie, liberalizácie, informačných, internetových a kybernetických technológií a vojen, postindustriálnej doby i postmoderny slovanské matice a kultúrne inštitúcie slovanských národov musia naďalej propagovať a šíriť tradičné konzervatívne hodnoty, predovšetkým kresťanstvo a vlastenectvo. Osobitne v slovanskom i európskom prostredí chceme zachovávať cyrilo-metodskú tradíciu, napomáhať etablovaniu všeslovanskej i národnej identity a historického povedomia, v čom spočíva podstata a perspektíva slovanskej civilizačnej misie. Tú rozvíjame na princípoch dedičstva sv. Cyrila a Metoda ako patrónov Európy.

V tomto kontexte je potrebný nepretržitý vedecký a odborný dialóg a informovanosť medzi našimi inštitúciami vrátane prienikov do širšieho mediálneho priestoru. Za týmto účelom vznikne pracovná skupina pod názvom Informačný výbor slovanských matic s cieľom založiť internetový spravodaj. Rovnako je potrebné zriadiť rubriku Slovanstvo v časopisoch a v jednotlivých matičných hnutiach s perspektívou konštituovania slovanských odborov i edícií slovanských knižníc na podporu šírenia diel slovanských autorov. V mediálnej oblasti je nutné etablovať sa pravidelnými kultúrnymi reláciami v masovokomunikačných prostriedkoch, najmä televízii a rozhlase.

V oblasti vedy je nevyhnutné zabezpečiť aktívnu spoluprácu na poli slavistiky a ďalších humanitných vied (historiografia, literárna veda, kulturológia, etnografia, bibliografia, jazykoveda, slovanská porovnávacía lingvistika a komparatistika), výmeny odborníkov, vedeckých pracovníkov, národných aktivistov a študijných i poznávacích pobytov (vrátane doktorandských štúdií), ako aj organizovanie vedeckých konferencií a odborných seminárov.

V oblasti ochrany kultúrneho dedičstva v súvislosti s maticami a inštitúciami slovanských národov je nutné rekognoskovať možnosti zapojenia sa do programov a projektov UNESCO vrátane digitalizácie matičných múzejných zbierok a ich vzájomného informačného, vedeckého, prezentačného a virtuálneho využitia.

Osobitná pozornosť sa musí venovať oblasti školstva a pedagogiky, so sústredením sa na výchovu slovanskej mládeže, pričom treba kriticky prehodnotiť implementované západné výchovnovzdelávacie systémy a predovšetkým kreatívne nadviazať a rozvíjať vlastné pedagogické a školské tradície, historicky determinované načrtnutou líniou civilizačnej misie slovanských národov.

V týchto súvislostiach nemožno ignorovať ani negatívne sprievodné faktory prebiehajúcej migrácie do Európy. V rámci svojej civilizačnej misie budú matice a slovanské kultúrne i vedecké inštitúcie naďalej podporovať vlastné slovanské menšiny v oblasti školstva, kultúry a vedy, ktoré sú najviac vystavené procesom globalizácie.

Predstavitelia zúčastnených matic a inštitúcií slovanských národov

<http://matica.sk/4-kongres-matic-a-institucii-slovanskych-narodov-zaverecne-komunike/>